॥ ३८ ॥ ३९ ॥ इतिशांति•मोक्ष•नै•भा•सप्तसप्तत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २७७ ॥ ॥ ७ ॥ तृष्णांत्यक्त्वाशीघ्रंमोक्षमिच्छेदितिश्रुत्वामोक्षसाधनानिपृच्छति किंशीलइति शीलंसुस्व भावः आचरणमाचारः विद्याज्ञानं परायणंअत्यंतंप्राप्यं कार्यब्रह्मलोकव्याहृत्तयेयत्परमिति ॥१॥ क्रमेणोत्तरं मोक्षधर्मेषुनिरतःअध्यात्मविद्यापरिशीलनशीलः लघ्वाहारःहितंमितंमेध्यंचान्नादिकंस्वीकु र्वन् द्वयोरेकमुत्तरंजितेंद्रियइति इंद्रियजयएवमहतीविद्यामुमुक्षूणांशरणंच प्रकृतेःपरंनिर्विशेषं अतएवध्रुवंअविचलं ॥ २ ॥ समोरागद्वेषहीनःसमुपोढेषुउपस्थितेष्वपिपरिव्रजेत् गृहंत्यक्त्वामोक्षाश्रमंकुर्या त् ॥३॥ परिव्राट्धर्मानाह नचक्षुषेत्यादिना ॥४॥ मैत्रायणगतःमित्रःसूर्यस्तस्येदंमैत्रंतदयनंगमनंतच्चमैत्रायणंतत्रगतःसूर्यवत्प्रत्यहंविभिन्नमार्गः अनिकेतग्रामैकरात्रविधिनाचरेदित्यर्थः ॥ ५ ॥ कंचनउद्वि

किंतेधनैर्बांधवैर्वापिकिंतेकिंतेदारैर्ब्राह्मणयोमरिष्यसि॥ आत्मानमन्विच्छगुहांप्रविष्टंपितामहास्तेक्वगताःपिताच ॥ ३८॥ भीष्मउवाच पुत्रस्यैतद्वचः श्रुत्वातथाकार्षीत्पितानृप॥ तथात्वमपिवर्तस्वसत्यधर्मपरायणः॥३९॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिमोक्षधर्मपर्वणिपितापुत्रसं•सप्तसप्तत्यधिकद्विशतत मोऽध्यायः॥ २७७॥ ॥ ७॥ युधिष्ठिरउवाच किंशीलःकिंसमाचारःकिंविद्यःकिंपरायणः॥ प्राप्नोतिब्रह्मणःस्थानंयत्परंप्रकृतेर्ध्रुवं॥ १ ॥ भीष्मउवाच मोक्षधर्मेषुनिरतोलघ्वाहारोजितेंद्रियः॥ प्राप्नोतिपरमंस्थानंयत्परंप्रकृतेर्ध्रुवं॥ २॥ स्वगृहादभिनिःसृत्यलाभेऽलाभेसमोमुनिः॥ समुपोढेषु कामेषुनिरपेक्षःपरिव्रजेत्॥ ३॥ नचक्षुषानमनसानवाचादूषयेदपि॥ नप्रत्यक्षंपरोक्षंवादूषणंव्याहरेत्क्वचित् ॥४॥ नहिंस्यात्सर्वभूतानिमैत्रायणगतश्चरेत् ॥ नेदंजीवितमासाद्यवैरंकुर्वीतकेनचित्॥५॥अतिवादांस्तितिक्षेतनाभिमन्येतकंचन॥ क्रोध्यमानःप्रियंब्रूयादाक्रुष्टःकुशलंवदेत्॥६॥प्रदक्षिणंचसव्यंचग्राम मध्येचनाचरेत्॥ भैक्षचर्यामनापन्नोनगच्छेत्पूर्वकेतितः॥ ७॥ अवकीर्णःसुगुप्तश्चनवाचाह्यप्रियंवदेत् ॥ मृदुःस्यादप्रतिक्रूरोविस्रब्धःस्यादकत्थनः ॥ ८॥ विधूमेन्यस्तमुसलेव्यंगारेभुक्तवज्जने॥ अतीतपात्रसंचारेभिक्षांलिप्सेतवैमुनिः॥९॥ प्राणयात्रिकमात्रःस्यान्मात्रालाभेष्वनादृतः॥ अलाभेनविहन्येतलाभ श्चैवंनहर्षयेत्॥ १०॥ लाभंसाधारणंनेच्छेन्नभुंजीताभिपूजितः॥ अभिपूजितलाभंहिजुगुप्सेतैवतादृशः ॥ ११ ॥

श्यनाभिमन्येतअभिमानमहंकारंदर्पनकुर्यात् ॥ ६ ॥ पाममध्येजनसमाजेप्रदक्षिणंअनुकूलंसव्यंप्रतिकूलंवानाचरेत् भिक्षार्थंचर्यांअनेकगृहाटनंअनापन्नःअकुर्वन्नित्यर्थः पूर्वकेतितःप्राङ्निमंत्रितोनगच्छे द्भोजनार्थमितिशेषः ॥ ७ ॥ अवकीर्णःमूढैःपांसुभिश्छन्नःधिक्कृतइत्यर्थः तथापिसुगुप्तःअचपलःस्वधर्मेनिष्ठावान् यथोक्तं तथाचरेतवैयोगीसतांधर्ममदूषयन् जनायथावमन्येरन्गच्छेयुर्नैवसंगतमिति मृदुः दयावान् अप्रतिक्रूरःक्रूरंजिघांसंतंप्रत्यपिक्रूरोनस्यात् विस्रब्धोनिर्भयः अविकत्थनःधन्योहमितिश्लाघामकुर्वन् ॥ ८ ॥ यदापात्राणांपरिवेषणपात्रहस्तानांसंचारेअतीतेसतीतिदृत्तेशरावसंपातेइत्यने नैतदेवोक्तं ॥ ९ ॥ मात्राआहारपूर्तिः तत्राप्यनादृतःकिमुतवस्त्रादौ अलाभेसतिनविहन्येतहिंसितोनस्यात् ॥ १० ॥ साधारणंसर्वयोग्यंस्वकंदनादिलाभं ॥ ११ ॥

Digitized by Google